

CARE International
VI Regionalna AT Konferencija
Beograd, 10–12.11.2010.

u okviru projekta
Jačanje mreža za suzbijanje
trgovine ljudima na zapadnom Balkanu

Zaključci i preporuke
VI Regionalne konferencije o sprječavanju trgovine ljudima

Plenum konferencije činilo je 88 predstavnica i predstavnika institucija javne vlasti, pravosuđa, mreža organizacija (*RING* Bosna i Hercegovina, *PETRA* Hrvatska i *Svet žena* Srbija), koje se bave sprečavanjem trgovanja ljudima, reintegracijom žrtava, direktnim pružanjem pomoći žrtvama, ali i drugih nevladinih organizacija i relevantnih zainteresiranih strana.

Plenum je tijekom diskusija konstatirao da je postignut napredak u borbi protiv trgovine ljudima u Srbiji, Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini, odnosno u državama u kojima sudionici/e plenuma djeluju.

Osim konstatiranja napretka u odnosu na proteklo višegodišnje razdoblje, plenum prepoznaje i puno prilika za unapređenje postojećeg stanja na mnogim razinama, u svakoj od država, a i na razini regije.

1. U sferi djelovanja međunarodnih organizacija, međudržavnih organizacija i instanci, preporučuju se mjere za suočavanje sa izazovima prisutnima u regiji, u namjeri da društva i države u regiji uspješnije suzbijaju trgovanje ljudima

1.1. u području suzbijanja trgovanja ljudima u regiji

Sloboda kretanja je izravno povezana sa olakšanim trgovanjem ljudima, pa plenum želi upozoriti da bi olakšanje legalnih migracija, kako u regiji tako i šire, znatno umanjilo rizik u regrutiranju potencijalnih žrtava;

Preporučuje se međunarodnim organizacijama, koje djeluju pri evropskom parlamentu, da podstaknu osnivanje višepartijskih parlamentarnih grupa, koje bi vodile konstruktivni dijalog o harmonizaciji legislative kojom se suzbija trgovanje ljudima u regiji;

Preporučuje se međunarodnim organizacijama da usmjeravaju programska sredstva i definiraju ciljeve usmjerene prema poticanju zapošljavanja u sredinama, u zemljama regije, u kojima je zamijećen uvećan broj žrtava trgovanja ljudima;

Povlačenje donatora, koji pomažu napore u suzbijanju trgovanja ljudima, je realnost, pa plenum preporučuje da bi trebalo u izlaznim strategijama međunarodnih organizacija predvidjeti i transfere uspostavljenih praksi, te da je nužno činiti napor koji će pomoći državama i nevladinim organizacijama da osiguraju nužno potrebne resurse za provođenje zaštite žrtava i njihove rehabilitacije.

1.2. u području reintegracije i socijalne inkluzije u regiji

Preporučuje se da države destinacije, u kojima se vodi krivični postupak, osiguraju žrtvi odštetu prije repatrijacije, a iz namjenskih fondova;

Ukazujemo na nužnost unaprijeđenja međunarodne suradnje nakon repatrijacije, a koja će za posljedicu imati potpunu reintegraciju žrtve u društvo, te pozivamo sve države da poštuju međunarodne konvencije i dokumente koje su ratificirale.

1.3. u području direktnog pružanja pomoći žrtvama u regiji

Pozivaju se sve međunarodne organizacije, koje nastoje podržati suzbijanje trgovine ljudima u regiji, da kroz svoje djelovanje i mehanizme potiču lokalne aktere na razmjenu dobrih praksi u regiji i šire.

2. U sferi djelovanja nacionalnih mehanizama, institucija i instanci, u namjeri da društva i države u regiji uspješnije suzbijaju trgovanje ljudima

2.1. u području suzbijanja trgovanja ljudima u regiji

Preporučuje se harmonizirati zakonodavstvo i dobre prakse u regiji u oblasti kaznene politike (koja se tiče trgovanja ljudima), kako bi počinitelji bili suočeni sa istim posljedicama za isto krivično djelo trgovanja ljudima, i kako bi žrtve imale istu zaštitu i prava u kaznenom postupku. Želimo naglasiti potrebu transfera dobrih praksi u druge zemlje regiona, a pri tome ističemo Zakon o oduzimanju imovine stečene kriminalom i pozitivna iskustva Srbije, te da zakoni o socijalnoj zaštiti trebaju biti usklađeni u korist žrtve, ističemo primjer Hrvatske;

Preporučuje se parlamentima u regiji da u svoju redovitu komunikaciju i međuparlamentarnu suradnju uvrste i harmonizaciju legislative kojom se suzbija trgovanje ljudima u regiji, te da razmotre osnivanje višepartijskih parlamentarnih grupa koje bi vodile konstruktivni dijalog o tome;

Bosni i Hercegovini se preporučuje harmonizirati i uskladiti Krivične zakone i Zakone o krivičnom postupku RS, FBiH i Distriktu Brčko, sa zakonima na državnom nivou i sa međunarodnim standardima;

Plenum smatra suradnju nacionalnih mehanizama za sprječavanje trgovanja ljudima u regiji dobrodošlom praksom, te snažno podupire sve napore koji će tu suradnju unaprijediti i učiniti je transparentnom;

Preporučujemo uspostavljanje institucionaliziranih mehanizama za adekvatnu i specijaliziranu besplatnu pravnu zaštitu i podršku žrtvi koja svjedoči u sudskim postupcima za trgovanje ljudima;

Preporučuje se nacionalnim mehanizmima da sustavno informiraju javnost o postojećem zakonskom okviru i načinima zaštite potencijalnih žrtava, a ne samo sporadično i kroz aktivnosti partnerskih projekata;

Plenum snažno podržava i preporučuje osnivanje i financiranje specijalizovanih sigurnih kuća za djecu žrtve u svim državama regije;

Inzistiramo da se poštuju međunarodne preporuke da u postupak identifikacije žrtava budu uključeni predstavnice/i specijaliziranih nevladinih organizacija.

2.2. u području reintegracije i socijalne inkluzije u regiji

Preporučuje se da se odšteta žrtvi trgovine odredi automatizmom, u toku postupka pred sudom, i isplati po donošenju sudske presude, umjesto da se žrtva upućuje na građansku parnicu;

Preporučuje se dograditi i ujednačiti standardne operativne procedure u reintegraciji i inkluziji u sve tri države regije, koristeći najbolje modele. Poziva se nacionalne koordinacije da razmjenjuju mehanizme i rješenja, te započnu aktivnosti na izradi, u regiji ujednačenih Protokola o radu mobilnih timova, i zajedničkim zalaganjem pokrenu postupak za usvajanje Protokola od strane državnih institucija;

Preporučuje se započeti aktivnosti za osnivanje fonda za pomoć žrtvama, iz kojeg će se isplaćivati naknada štete oštećenima, kao i sredstva za njihovu potpunu reintegraciju, a sredstva obezbjediti iz imovine oduzete vršenjem krivičnih djela;

Pozivamo Vlade svih država u regiji da predvide i osiguraju sredstva za rješavanje stambenog pitanja žrtava trgovanja ljudima;

Zahtjevamo od Vlada država u regionu da se na državnom nivou osiguraju trajna sredstva za smještaj žrtava trgovine ljudima;

Zahtjevamo od Vlada država u regionu da izmjene postupak dobijanja dokumenata za žrtve trgovine ljudima, koje nemaju prijavu boravka, i omoguće im ostvarivanje zdravstvene zaštite.

2.3. u području direktnog pružanja pomoći žrtvama u regiji

Da bi žrtve imale primarnu zdravstvenu zaštitu, trebalo bi da posjeduju zdravstvenu iskaznicu sa posebnom šifrom, koja će značiti da su to specijalne potrebe, i koju mogu koristiti na bilo kom teritoriju države.

3. U sferi djelovanja organizacija civilnog društva, NVO i mreža koje one čine, u namjeri da društva i države u regiji uspješnije suzbijaju trgovanje ljudima

3.1. u području suzbijanja trgovanja ljudima u regiji

Pozivaju se nevladine organizacije u regiji da unaprijede svoja znanja i vještine za što efikasniji monitoring implementacije zakona, monitoring rada svih javnih službi, kao i permanentno predlaganje mjera za unapređenje njihovog rada;

Pozivaju se nevladine organizacije u regiji da sinergijski djeluju i potaknu ubrzano harmoniziranje propisa kojima se sprječava i suzbija trgovanje ljudima u regiji.

3.2. u području reintegracije i socijalne inkluzije u regiji

Pozivamo organizacije civilnog društva da trajno i sustavno jačaju svoje kapacitete kako bi bile prihvaćeni i ravnopravni partneri institucijama koje rade sa žrtvama;

Pozivaju se nevladine organizacije da iniciraju formiranje Ministarstva za zdravstvo i socijalnu zaštitu na razini BiH.

3.3. u području direktnog pružanja pomoći žrtvama u regiji

Pozivamo nevladine organizacije, koje se bave direktnom pomoći žrtvama, da svoju pažnju usmjere na zahtjevanje osiguravanja financijske i svake druge podrške, kako bi žrtve podržavale u procesu reintegracije, sve dok za time postoji potreba;

Preporučujemo organizacijama civilnog društva da, u sinergiji sa nacionalnim mehanizmima, svoje napore usmjere i na izradu modela izlaznih strategija za žrtve, kako bi unaprijedili njihovu reintegraciju.

